

Değerli Genç Hekimlerimiz, uzmanlık öğrencilerimiz Yükseköğretim Kuruluna hoşgeldiniz... Sizleri Ankara'da, Kurulumuzda görmekten mutluluk duyduğumuzu ifade ederek sözlerime başlamak isterim. Doğrusu YÖK bugün siz genç hekimlerimizle, uzmanlık öğrencilerimizle şenlendi. Hepinizi sevgi ile selamlıyorum.

Bugünkü toplantıda tıpta uzmanlık eğitiminden, araştırma görevlilerinin sorunlarından ve çözüm önerilerinden sözedilecek. Verimli bir çalıştay olmasını diliyorum.

Bu selamlama konuşmasının ilk cümlesi:

Yükseköğretim Kurulu eğitimde ve hizmette **akademik mükemmeliyeti** desteklemektedir. Yeni YÖK olarak değer verdiğimiz en önemli kavram kalite ve akademik mükemmeliyettir. Bunu bütün anlamıyla size ifade etmek isterim.

Değerli Arkadaşlarım,

2015 verilerine göre dünyada 2420 civarında tıp fakültesi var. Çin'de, Hindistan'da, ABD'de ve Brezilya'da ve diğer bazı ülkelerde tıp fakültesi sayıları 150'nin üzerinde. Dünyanın 7 milyar nüfusuna oranla 2420 tıp fakültesinden yılda ortalama **389 bin** hekim mezun oluyor. Diğer taraftan 2015'te 36 ülkede hala hiç tıp fakültesi yok. Sahra Afrika'sında 26 ülkede 1 veya 2 tıp fakültesi mevcut.

Dünya Tıp Eğitimi Federasyonu, bütün ülkelerde bütün tıp hekimlerinin ve de sağlık çalışanlarının, güçlü **mobilize bilgi** ile donatılmış bir çekirdek eğitim programı ile eğitilmelerini, **eleştirel düşünce** anlayışına sahip olmalarını ve de en önemlisi **etik değerler** kavramlarını iyi öğrenmelerini önermektedir.

Tıp eğitimine bakıldığında 20. Yüzyılda 3 ciddi eğitim reformu görüyoruz; 20. Yüzyılın başlarında science-based (**bilim-temelli**) müfredatlı eğitim yürütülmüş, 20.yüzyılın ortalarında **probleme dayalı** eğitim gündeme taşınmış ve son olarak şimdi 21. Yüzyılın başlarında 3. nesil tıp eğitimini ve sağlık hizmetlerini **profesyonel yetkinlik** ve global bilgiye dayalı **performans temelli** yaklaşım yürütmektedir.

Ancak;

Eğitime yönelik verimli eğitim reformlarını takip ederken yükseköğretim kurumu olarak hedefimiz, insana verdiğimiz değeri merkeze alarak bireyin ve toplumun sağlığını koruyan, hastasına iyi bakan, memleketini iyi tanıyan ve insan sevgisi ile dolu **yetenekli hekimler** yetiştirmektir.

Yetiştirdiğimiz genç hekimlerden beklediğimiz hizmet sunmak için gayret içinde olmalarını, karar verici olmaları, tüm dünyayı ama özellikle **hizmet verdikleri toplumu** iyi tanımalarını bekliyoruz. Hekimlerimiz eğitimlerini tamamladıklarında Türkiye'nin sağlık sorunlarını

bilmelidirler ve mezun olduktan hemen sonra bu sorunların üstesinden gelebilecek bilgi, beceri ve tutumlarla donanmış olmalıdırlar.

Değerli Hekimler,

İkinci bir başlık olarak sizleri yetiştirirken, tıpta uzmanlık eğitimini verirken eğitim-araştırma ve eğitim-hizmet dengelerini korumamız gerektiğinin altını çizmek istiyorum. Her bir başlık bizim için ayrı değer taşımaktadır.

Uzmanlık eğitimi aldığımız kurumlardan beklediğimiz diğer önemli iki kavram **hizmet ve yüksek düzeyde** araştırmalardır. Tabiki bu yükün ağır olduğunu düşünmekteyim.

Kaliteli eğitim vereceksiniz, kaliteli hizmet sunacaksınız, aynı zamanda da yüksek düzeyde araştırmalar gerçekleştireceksiniz. Ama unutmayın kaybedecek ve boşa harcayacak bir günümüz bile yok, genç arkadaşlarımız mutlaka çok çalışmalıyız, buna mecburuz ve bunları yapabilecek birikimimiz mevcuttur. Sizlere bu süreçte yer aldığımız ve zaten çok çalıştığımız için gönülden teşekkür ediyorum, sizin ülkemizin kaymak tabakası olduğunun hepimiz bilincindeyiz.

Değerlerin farklılaştığı bir ortam var. Buna uyumlu yüksek etik değerler ve yüksek kalite ile bir hekimi nasıl yetiştireceğiz, eğitim, araştırma ve hizmet üçlüsünü merkeze alarak de özenle çalışmamız gereken bir konu bu.

İnsanın kıymetini anlatmak, mesleğinin kutsallığını vurgulamak ve hayatı boyunca göstereceği özverinin, etik değerlere bağlılığın basitçe bir meslek tanımından çok daha öte bir mesele olduğunu eminim siz de benim kadar bilmektesiniz.

Günümüz yüksek teknolojinin hızla ve en sık kullanıldığı alan olan tıp bilimi, toplum için pahalı maliyetleri bünyesinde taşıyabilmektedir. Bu süreçlerin iyi yönetilememesi ve yozlaşabilmesi insanı insan yapan değerlere ve kavramlar sanki değer yitirmesi ile daha sık karşılaşılır hale gelmiştir.

Klasik tıp mesleği anlayışının içine **kazanç kavramının** girmesi bir takım yozlaşmalar yanı sıra eşitsizlikleri de beraberinde getirmiyor mu diye bir soru bu noktada hepimizin gündemine girmektedir. Bu nedenle verdiğimiz eğitimde güncel bilimi takip ederken, bizim yetiştiğimiz süreçlerin bir parçası olan klasik eğitim değerlerimizi de kaybetmemek gerekmektedir.

Bugün eğitim, araştırma ve hizmet üçlüsünün sağlıklı işleyebilmesi için gereken niteliklere vurgu yapabilme arzusuyla tıp fakültesine girebilmek için ilk 40 binde yer alma şartını koyduk ve bu düzenlemenin geri dönüşleri bize olumlu olarak ulaştı. Toplumun çok farklı kesimlerinin bu düzenlemeye destekleri yükseköğretimin toplum için ayrışma değil uzlaşma noktası olabileceğine dair umutlarımızı yeşertti. Yeni YÖK olarak bütün uğraşımız, gayretlerimizle dikkat ettiğimiz bir noktadır bu.

Bir diğerkonu:

Kaliteli eğitim, hizmet ve araştırma başlıklarında araştırma konusuna biraz daha vurgu yapmak istiyorum. Tıp Fakülteleri GERÇEK araştırma merkezlerini ön plana çıkararak ülkemizde yürütülen klinik araştırmaların verimliliğini ve etkinliğini arttırmak konusunda gayret içinde olmalıdır.

Yetiştirdiğimiz hekimlerin tümünün hasta sağlığına doğrudan hasta bakarak katkıda bulunması önlerindeki tek kariyer planı değildir. Bugün ülkemizde ve yurtdışında yetişmiş, gurur duyduğumuz birçok hekim kökenli araştırmacılar bulunmaktadır. Bu nedenle Fakültelerimiz kadrolarının Enstitülerde yürüttüğü çalışmalar ve programları da ayrıca önemsiyoruz. Uzmanlık eğitimi dışında da sağlığa ilişkin doktora alanlarına destek vermeye çalışıyoruz. Yeni 100/2000 doktora bursları projesi buna bir örnektir.

Ar-Ge alanında içinde buldukları üniversitelerin diğerkonu araştırma birimleriyle interdisipliner çalışmalar bu kapsamda önemsedığımız bir işbirliğidir. Örneğin ülkemizdeki mültecilere yönelik klinik araştırmalar sosyal bilimler ile ortaklıklara kapı açabilir. Veya güncel diğerkonu bir başlık olan çevre çalışmaları tüm bilim alanlarının beraber çalışabileceği bir konudur. Bu tür işbirliklerinin eğitime de yansıtacağını ve mezun ettiğiniz tüm öğrencilerin birikimlerine, ülke ve dünya sorunlarını anlamalarına yardımcı olacağını düşünüyoruz.

Değerli Hekimler,

Alana ilişkin değişim süreçleri, bunları takip çabamız, önümüze iyi sayfalar açmayı hedefliyor olsa da, değerler ve hedeflerin iyi ortaya konamaması, zaman zaman motivasyon eksikliği, mali konular, coğrafi ve sosyal koşullar; hedeflerimize varmada bizi geciktirebilmektedir. Yeni dünya düzeni, sosyolojik ve demografik yapıların değişmesi sağlık sistemlerinin ve tıp eğitiminin bütün dünyada yeniden değerlendirmeye alınmasını gündeme taşımaktadır.

Ülkemizdeki Devlet Üniversitelerinde 73, Vakıf üniversitelerinde 27, olmak üzere toplam 100 Tıp Fakültesi var. Bunlardan 84'ü aktif. Diğerleri kurulmuş ama henüz eğitime başlamamış. Bu fakültelerdeki öğrenci sayımız 75 bindir. Öğretim üyesi sayımız 13 bin civarındadır...

Bu fakültelerin yeni açılanlarında sıkıntılı süreçler yaşandığını bilmekteyiz. Gelişmiş üniversitelerimizin özellikle temel bilimler alanlarında doktora programlarını ciddiyle gözden geçirmeleri gerekmektedir. Bu süreçte biz gereken desteği vermeye hazırız.

Tıp eğitimi Türkiyemizin dünyada en iyi olduğu alanlardan biridir. Araştırmalarımız dünyanın en iyi dergilerinde yer almakta, Tıp Fakültesi olan üniversitelerimiz Fakültelerinin yayın sayısı ve niteliği ile gurur duymaktadır. Bunu hatırlayarak gelişmekte olan alanlarda da gene hepimizin gayreti ile büyük adımlar atılabileceğini düşünmekteyim.

Sevgili Arkadaşlarım,

Umarım bu toplantı ilerleme kaydetmek istediğimiz bütün bu alanlarda yön gösterici olmaya devam eder. Bir başka programım dolayısıyla şimdi ayrılmak durumundayım. Fakat şundan emin olmanızı isterim. Bu toplantının çıktıları, sizlerin önerileriniz bizler için “**dikkate alınması icab eden uzman görüşü**” olarak kabul edilecektir. Hepinize teşekkürleriniz nedeniyle tekrar teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç

Yükseköğretim Kurulu Başkanı

16 Mayıs 2017, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Ankara